

Dagboek van de Trimars

Vorig jaar huurden we een camper en trokken er een weekje op uit naar Bourgondië. Tijdens de trip raakten we ervan overtuigd dat deze manier van reizen ons wel lag.

Een jaartje later hadden we, mede aangevuurd door de coronacrisis, onze eigen camper: een door Pössl omgebouwde Citroën Jumper, met douche, toilet, bed, frigo, kitchenette en fietsenrek.

Op zaterdag 6 september trokken wij er voor het eerst op uit. We kozen Frans Vlaanderen uit als bestemming voor onze maidentrip.

Het plan was om voor de middag te vertrekken, maar dit was te optimistisch. De watertank vullen, alle materiaal een veilige en logische plaats bieden, bed opmaken, dat nam allemaal meer tijd dan gedacht. Fietsen op het fietsrek hijsen baarde ons de meeste moeilijkheden. De fietsen pasten niet op het rek, dan maar in alle sereniteit het rek aanpassen. En niet voor het eerst vroegen we ons af of de vorige eigenaars eigenlijk de camper hadden gebruikt. En waarom ze die na een klein jaar opnieuw van de hand deden.

Na een snelle lunch, en het verorberen van enkele oliebollen, waren we klaar voor vertrek.

Ik worstelde niet voor het laatst met de GPS van de wagen. Die stippelde ons echter wel een voorbeeldige route uit. Met Bea aan het stuur reden via rustige, in ons aanvoelen onthaastende wegen 'Bachten de Kupe' en verlieten België langs de achterdeur in Oost-Cappel. Even verder doemde de Kasselberg op, die de stad eeuwenlang een strategische belang verleende. Via de groene flanken van de heuvel reden we zuidwaarts en hielden halt op de markt in Bavinckhove. Daar testte ik het toilet uit. 'Een luchtverfrisser' voegde Bea snel toe aan het denkbeeldige lijstje van extra-benodigheden.

De racefietsen van het rek halen, fietskledij aan en een 'Surprise me' route van 45 km ingeladen op de nieuwe mio Fiets GPS. Tegen wind en bij 20 graden reden we westwaarts over licht golvende wegen door kleine dorpjes met Vlaamse namen. Hier en daar koos de GPS een grindweg, wegens niet goed afgesteld, maar verder waren we aangenaam verrast over de gekozen route. Bij Clairmarais, in de buurt van Saint-Omer, maakten we een ommetje door het moerasgebied. In de middeleeuwen werd het land veroverd op de zee, vooral door de inspanningen van de Graven van Vlaanderen en het werk van de abdijen, die daarvoor grote stukken land in consignatie kregen. Zij zorgden voor de afwatering van de moerassen. Pas op het einde van de 18e eeuw, maar vooral in de 19e eeuw worden de laaglanden geëxploiteerd door middel van de aan de Nederlanders ontleende poldertechniek. De watervakken, waarin het waterpeil wordt geregeld door middel van dijken en bemalingsmolens, bestaan uit smalle stroken land, "repelpercelen" genoemd en van elkaar gescheiden door "watergangen". Op vandaag wordt er in dit gecultiveerde moeras nog steeds intensief en artisaan groenten geteeld. Het moestuinieren tiert hier welig. Onderweg zien we kleurrijke groetenkraampjes met een divers aanbod. Het moeras vormt echter ook een belangrijke biotoop voor planten, vogels en vissen.

Met de wind in de rug fietsen we terug richting vertrekpunt. We rijden ondermeer door Rubroek, het geboortedorp van Willem Van Rubroek. Deze Franciscaanse missionaris was een onverbetelijke 'Trimard'. Hij ging halfweg de 13de eeuw in opdracht van de Franse koning Lodewijk de negende op bezoek bij de Khan van de Mongolen. Het verslag van de wederwaardigheden van deze voorloper van Marco Polo blijken behoorlijk betrouwbaar te zijn. Nog toe te voegen aan mijn lijstje 'Books to read before I die'.

Vandaag moedigen enkele inwoners ons 'Tourgewijs' aan bij de doortocht door dit verstilde dorp. In Bavinchove heerst er om 18u30 enige activiteit bij de lokale friterie. We hijsen de fietsen op de fietsendrager en rijden naar Watten (spreek uit Wat) aan de Aa. De Aa ontspringt in Bourthes, stroomt door Sint-Omaars, wordt onderweg bevoorrad door heel wat kanaaltjes van het moerasgebied en mondt uit in de Noordzee bij Grevelingen (Gravelines). De Aa vormt de grens tussen Frans Vlaanderen en Artois. Wij vinden er een mooie staanplaats met voorzieningen op wandelafstand van de stad.

Snel douchen en een biertje als aperitief, terwijl ik met een half oor luister naar Peter Van Den Bempt, die de Belgen enthousiast naar een probleemloze zege leidt.

Een dampend bord spaghetti en een Franse Bordeaux garanderen ons beiden een behoorlijke nachtrust. 's Morgens trek in alle vroegte op zoek naar de beste bakker van het dorp, terwijl Bea koffie zet op ambachtelijke wijze, want koffiekannetjes vergeten. Deze keer maak ik de juiste keuze. Het brood van de artisanale bakker smaakt heerlijk. Wij zijn klaar voor een fietstocht naar Grevelingen. In onze verbeelding rijden we westwaarts langs de AA tot aan de Noordzee. In werkelijkheid leidt de ondertussen door Bea correct afgestelde Mio ons meanderend door dit vlakke land. We verwonderen ons over de dichte en nette bewoning. Veel kleine hoevetjes en vruchtbare grond, mais, aardappelen maar ook cichorei. Seizoensarbeiders of trimars, ook uit Lichtervelde en Kortemark, vervulden er tot 50 jaar terug het zware werk in de ast.

Seizoensarbeider Albert Suppeene uit Lichtervelde vertelde hierover:

„ Onze opdracht was droge en niet-verbrande cichoreibonen produceren in de ast. We verdienden goed onze boterham. We deden het met hart en ziel. Zo konden wij ons gezin onderhouden en de afbetaling van ons huis volhouden. We deden het vooral voor het geld" zegt Albert, die van 1957 tot 1979 in de asten werkte, ik begon in Ardoie en trok al snel naar Frankrijk: Spycker, Les Hems de Marcq, Carnin bij monsieur Carpentier, monsieur Lefèvre, monsieur Poupart en monsieur Leroux. Mijn langste campagne was er een van 23 september tot 7 januari. Weekdag, zondag, dag en nacht tussen de vuren, de bonen en de platen. De miserie namen we erbij: ratten pakken, de snijmachine herstellen, de kapotte waterpomp, de spoelgracht zonder stroom, een kameraad ziek. Maar we verdienden goed. Het dubbele van hier.'

We namen een koffietje op de gezellige markt van Gravelines, en beslisten dan om nog een extra lusje te maken naar Grand Fort Philippe tot aan de monding van de AA in de Noordzee. Filips II, zoon van Keizer Karel, bouwde er een verdedigingsfort tegen de Fransen.

Strijd was nooit ver weg, Frans-Vlaanderen werd door de eeuwen betwist tussen Vlaamse graven, Franse Koningen, Oostenrijkers, Hollanders en Spanjaarden, terwijl ook de Engelsen met de enclave Calais lange tijd een vinger in de pap hadden. Het gebied krimpde en groeide volgens de bepalingen in opéénvolgende vredesovereenkomsten. Ruïnes van kastelen, forten en Vauban versterkingen getuigen van dit gewelddadig verleden. En je had ook le Flandre maritime, grofweg het huidige Frans-Vlaanderen, en le Flandre Romane, met Roubaix en Doornik als belangrijke steden: Waals-Vlaanderen als het ware.

Het gebrek aan voldoende trainingskilometers begint te wegen bij Bea maar daar zien we de abdijruïne op de heuvel van Watten opdoemen.

Les 1: reizen met de camper is slow travel. Het plan was om in Wissant, 50 km verder, op de middag 'Fruits de mer' te eten. Maar we beslisten om de middag in het zonnetje te lunchen, en nadien het stadje te verkennen. Quand c'est bon, il faut en profiter.

Na de lunch sla ik een praatje met de burens. Het blijken geoefende trimars uit Duinkerken te zijn. Zij verblijven voor de 2^e maal in 14 dagen enkele nachten op deze camperplaats. Ze kennen alle camperplaatsen in de buurt. 'In Sint-Omer sta je met je camper naast de spoorweg, monsieur, en la Belgique n'est pas sympathique pour les campers', weten ze.

Het stadje bruist van de activiteit, met een brocantemarkt, waar producten verkocht worden, waarvan de geldigheidsdatum al enkele jaren verstreken lijkt en een karaokepodium, waar enkele inwoners vol overgave het beste van zichzelf geven.

We beslissen, vooraleer de terugkeer aan te vatten, in het bos van Eperleques het Blockhaus te bezoeken. In de bossen ten zuiden van Watten bouwden de Duitsers tussen 43 en 45 deze immense bunker. Van daaruit wilden de Duitsers tegen het eind van de oorlog V2's afvuren naar Engeland in een poging het oorlogstij te keren. We besluiten ons verblijf af te sluiten met een bezoekje aan het museum. Dat was buiten de Franse logica gerekend. Je hebt anderhalf uur nodig om de reuzebunker te bezoeken, terwijl we over een uur sluiten, dus jullie komen er niet in...

We druipten af en keren dan maar huiswaarts, zonder vast plan, behalve het voornemen om het weekend in stijl af te sluiten met een 'tête à tête'. Loon-plage klinkt veelbelovend, maar het nette stadje is zo dood als een pier.

Ook elders op de terugweg vinden we onze gading niet en uiteindelijk belanden we in de 'Hooipiete' in Lo-Reninge, een idyllisch plekje op de kruising van de IJzer en de Lovaart. We genieten er van gebakken paling en besluiten dat het weekend naar meer smaakt.

19 september

Het beloofde een prachtig nazomerweekend te worden. Tijd om de woonwagen van stal te halen.

De voorbereidingen liepen al iets vlotter, maar toch zou menigéén de wenkbrauwen fronsen mocht hij vernemen dat we, vooraleer te vertrekken, eerst nog onze warme avondmaaltijd bereidden.

In Melle, aan de Schelde, vonden we een camperplaats tussen spoorweg en sportvelden. Lotte vervoegde ons, en de Mio verraste ons met een tochtje van 45 km door landelijk gebied ten zuidoosten van Gent, tot aan de Schelde in Gavere, en vandaar terug naar Melle.

Ik opperde Lotte dat de huizenprijzen in Gijzenzele een stuk aantrekkelijker waren dan in Gent City. 'Terecht', antwoordde ze. Bij jeneverstokerij Van Damme, ooit het decor van een geslaagde klasvergadering van Retorica 80, had ze leuke band. Ze had noch fietspomp, noch reserveband bij. 'Als zorgeloze optimist had je minstens je banden hard kunnen oppompen' mopperde ik.

De omgeving had weinig opmerkelijks te bieden, behalve wat boomkwekerijen in Oosterzele, een traditionele hoeve en de steengroeve van Balegem. Reeds in de tijd van de Romeinen werd deze kalkhoudende zandsteen ontgonnen en gebruikt bij grote bouwwerken zoals de Sint-Baafskathedraal. Ook vandaag doet de firma Balegro aan zandwinning, terwijl de zandsteen weer in trek is voor de aanleg van vijvertjes en terrassen. De Velzegers beweren dat zij in één van de mooiste dorpen van Vlaanderen behoort, maar het ging aan ons voorbij. In Gavere passeerden we de nieuwe camperplaats. Dit zou alvast onze overnachtingsplaats niet worden. Lotte verliet ons voor een geheim afspraakje en wij verlieten spoorslags Melle, richting Lokeren in het Waasland. En we maken de spectaculaire ontknoping van de Tour live mee dankzij de Smartphone.

Na een licht verstoorde nachtrust, want warm en een vervelende mug, trok ik bij het eerste ochtendgloren naar de warme bakker, vlakbij het station. Ook hier kende, net als in Watten, de wekelijkse rommelmarkt veel aantrek. Ik fietste door het stadscentrum naar onze camperplaats 'Aardeken' in het groen bij de Durme. De stad zag er net en verzorgd uit. En gisteravond was het een

gezellige drukte op de terrasjes in het centrum. Veel Johnny's en Marina's, en iedereen gedisciplineerd met mondkap in de hand.

We kozen voor de Ooievaarsroute, een Libelle-Nest fietsroute van 46 km. die ons door de natuur langs de Durme naar de Schelde bij Tielrode zou leiden. Was zaterdag een lichte ontgoocheling, dan was de zondagse fietstocht een topper. Van bij de start waren we verrast door de mooie natuur van het Molsbroek, een beschermd moerasgebied rond de Durme, biotoop van watervogels en moerasplanten. Langs de andere kant van de E 19 doorkruisten we de Waasmunsterse Heide en spotten we 50 jaar Vlaamse villabouw. En nog steeds wordt hier grond verkaveld in deze feeëriek bossen.

We vervoegden opnieuw de loop van de Durme in Hamme. Bleek dat de loop van de Schelde vroeger een stuk ten noorden van Gent passeerde. Toen de Schelde zijn huidige bedding vond, fungeerde de Durme als afwateringsgebied van het meetjesland. De stroom was een stuk langer dan haar 48 km. Maar door de aanleg van kanalen zoals het Lievekanaal, de Sassevaart, de Brugse vaart, het kanaal van Terneuzen en het Schipdonkkanaal werd de Durme afgesneden van haar bron en bovenloop.

De Schelde is een getijdenrivier. Dit heeft enerzijds als gevolg dat de zijrivier verzanden, en anderzijds was er bij stormtij steeds gevaar voor overstroming. Er werd gebaggerd om de stroom bevaarbaar te houden en na de overstroming van Ruisbroek aan de Rupel in 1976, werd het sigmaplan voor de regio opgestart. Dit plan moest de watersnood voorkomen en de typische riviernatuur in ere herstellen. De dijken langs de Durme, de Nete, De Zenne, de Rupel werden opgehoogd tot op Sigmahoogte en er kwam heel wat overstromingsgebied bij. Een dijk van 8 m. sigmahoogte of TAW betekent 8 meter boven de zeespiegel. De TAW (tweede algemene waterpassing) is het gemiddeld zeeniveau bij eb te Oostende. Zo, dat weten we dan ook alweer.

Restaurant 't Veer in Tielrode ligt er idyllisch bij. Wij verorberen een Griekse salade, bellen even verderop in de straat nog even aan bij Frank en Lieve, die als gasten meereisden tijdens de China-cruise in 2018. Tevergeefs, het koppel verblijft in Brussel, waar Lieve haar schilderwerk in een galerij tentoonstelt. We besluiten een ommetje te maken naar Temse en de Boelwerf.

Deze beroemde scheepswerf ging in 1994 failliet. Op de terreinen, 85 ha groot en langs de Schelde gelegen, werd een nieuw dorp gebouwd. Bouwheer en projectontwikkelaar Cordeel maakte van haar kantoren een unieke eyecatcher. Het hoofdkantoor, dat in een balkstructuur het voormalige droogdok van de Boelwerf overbrugt, is een architecturaal hoogstandje.

De nieuw wijk 'De Zaat' telt 200 ééngezinswoningen en ruim 600 appartementen. Dit zorgt voor een indrukwekkende skyline. Voor de nieuwste appartementen dien je al snel € 700 000 op tafel te leggen! Wij fietsen in gestrekte draf verder via de rechteroever van de Schelde naar het veerpont Driegoten in Hamme. Dan is het wat nummertjes zoeken, maar gelukkig had ik vandaag mijn GPS ingeruild tegen Bea. Een keuze voor duurzaamheid en betrouwbaarheid.

Terug in Lokeren tellen we 57 km op de teller.

Het geslaagde weekend zit erop, en we rijden welgemutst richting Kortemark.

Geert